

Her er et par af medlemmerne i gang med tryksagerne. Hanne ved satsbordet, Bo ved at kigge manuskripter igennem, og i baggrunden, ved vinduet, ses Freddy ved lysbordet.

Energi, humør og jord under neglene

En gruppe unge i Aversi pukler og sparer og gør erfaringer med det formål at hjælpe unge arbejdsledige i gang med at starte produktionskollektiver

Tekst: Esther Kofod **Foto: Finn Carlsson**

Det nystartede kollektiv, der den 1. april i år har overtaget Aversi gamle skole, er et nøgternt, arbejdsomt og målbevidst foretagende, som har sat sig en ganske bestemt opgave, og hvis medlemmer har lovet sig selv og hinanden at løse den i løbet af et år.

De ni deltagere, som bor under samme tag og arbejder for samme sag, udfører et socialt eksperiment, hvis resultater skal komme unge arbejdsledige tilgode.

De to igangsættere, Bo Hansen og Peter Marsling, var begge efterskolelærere, Bo tillige uddannet som typograf, Peter som socialrådgiver. Gennem deres arbejde havde de ungdomsledigheden tæt inde på livet, og sammen besluttede de at gøre en indsats for at hjælpe. De fandt, at alt det, der sættes i gang fra samfundets side i øjeblikket, har en midlertidig karakter. De ville gerne finde på noget mere meningsfyldt og varigt.

Svaret har for dem været: produktionskollektiver. Og kollektivet i Aversi er et forsøg på at udvikle en model for, hvordan sådan noget kan laves.

To store problemer

- Man kan ikke forvente, at de unge selv skal kunne klare at komme i gang med det, forklarer Bo. Der er to store problemer: det ene det økonomiske, det andet problemet med at bo og arbejde sammen med andre mennesker og tage ansvaret for en helhed i stedet for kun for sig selv. Det er disse ting, vi på egen krop vil eksperimentere igennem for at give vore erfaringer videre.

Gennem sen enkelt annonce og i øvrigt mund-til-mund-metoden kom Bo og Peter i kontakt med et par hundrede interesserede. Ud af dem blev der etableret et nærmere samarbejde mellem dem, der havde kræfter og tid til at gå ind i eksperimentet med det samme. En stor del af de øvrige dannede en støtteforening, Samvirkende Arbejds- og Bofællesskaber (SAB), som har været engageret på den måde, at de har været med til at skabe det kontante grundlag for erhvervelse af Aversi gamle skole, bl. a. ved at skaffe eller kautionere for lån.

Tre af kollektivets ni medlemmer skal ifølge planen arbejde »heldags« hjemme i Aversi, medens de seks foreløbig skal supplere indtægterne ved hjælp af halvdags arbejde i København, hvortil de kører samlet i fælles minibus. Når dagens arbejde er endt, tager de fat på en ny arbejdsdag i Aversi for at få produktionskollektivet op at stå.

Grundlaget er bl. a. en virksomhed, »Fællestrykkeriet«, der allerede har fået en del kunder til klubblade og andre tryksager. Arbejdet udføres med composersats og kontor-offset udstyr. Blandt tryksagerne er også et medlemsblad til SAB. En anden produktion, kollektivet beskæftiger sig med, er »miljøkasser«, som de fremstiller efter bestilling fra Dansk Miljøværn. Kasserne fyldes med forskelligt udstyr til at tage vandprøver, måle forurening osv., og de anvendes i skolernes biologiundervisning.

Men kollektivet producerer også grønsager og kyllinger m. m. til eget forbrug. Når man skal leve af et produktionskollektiv, så må man nemlig være klar over, at man skal konkurrere med det etablerede erhvervsliv, samtidig med at man har meget begrænsede midler til rådighed.

Hvem er de?

Gruppen har en meget alsidig sammensætning. Foruden Bo og Peter er der:

Jytte, programmør. Gik ned på halvtid på sit job.

Hanne, korrespondent. Sagde sit arbejde op 1. april. Er en af de tre, der går hjemme i Aversi og arbejder med en masse ting, samtidig med at hun passer telefonen.

Susanne, psykologistuderende ved Københavns universitet. Regner med at tage afsluttende eksamen til efteråret.

Dorthe, lærer. Har haft nedsat timetal hele dette skoleår.

Torben. Har været lidt af alt muligt, bl. a. sømand. Arbejdede senest på et fritidshjem, men er nu »hjemmegående« i Aversi.

Freddy. Har bl. a. læst medicin, men afbrød studiet. Har arbejdet med forskelligt, senest på et lager. Er også hjemmegående i Aversi nu.

Kurt, laborant. Har haft svært ved at få halvdagsstilling. Kommer derfor senere hjem end de andre. Hentes på Ringsted station.

Sådan køres det

»Firmaet« styres af det ugentlige husmøde, hvor man dels diskuterer erfaringer og begivenheder, dels planlægger og beslutter, hvad der skal ske. Hidtil er alle beslutninger truffet ved forhandling og uden afstemninger.

Kolllektivet er delt op i mindre grupper med hver deres arbejdsområde: havegruppe, indkøbsgruppe, bilgruppe, husdyrgruppe, trykkerigruppe osv. Madlavning og opvask går på skift blandt samtlige.

- Det, vi skal gennemprøve og finde ud af, er, hvordan man klarer sig som gruppe. Vi skal lære at arbejde sammen og lægge vægt på så tidligt som muligt at være opmærksomme på, hvis der er optræk til konflikter, fremhæver medlemmerne. De fleste konflikter - faktisk samtlige - kommer af, at vi hver for sig er vant til at arbejde på forskellig måde. Det gælder om hurtigst muligt at få taget stilling til konflikterne og komme videre.

Sparer op til andre

Der føres i kollektivet minutiøs dagbog over alle oplevelser og erfaringer, både på det økonomiske, praktiske og menneskelige område. Det er det materiale, som kommende kollektiver skal kunnes drage nytte af.

Det er sådanne ideer og planer, der får disse unge til at pukle og spare, mens de belaver sig på, når året er gået, at spredes ud over landet og hver for sig være den surdejg, der får nye kollektiver til at fungere.

Disse unge er ikke gået ind i arbejdet for at realisere deres egne romantiske drømme om at vende tilbage til naturen og leve biodynamisk. Men de har fået jord under neglene og vabler i hænderne og holdt humøret og energien oppe hos hinanden, mens de i løbet af forsommeren har forvandlet en forsømt, tilgroet ukrudtsmark til frodig køkkenhave. Og naboerne har set bifaldende til.

Kollektivisterne er sparsommelige af nødvendighed, men de er ikke asketer. De sætter lige så meget pris på livets materielle goder, som de fleste andre gør. Men de giver frivilligt afkald på at ofre penge på dem.

Deres motiv er - forklarer de selv - et ønske om at få mulighed for at tage ansvar for det samfund, vi har, og for løsning af de problemer, det står i.

En tredjedel af deres indtægter går til husleje (terminer og skatter osv. på huset), en tredjedel har de forpligtet sig til at spare op som startkapital til nye kollektiver. Den sidste tredjedel lever de for.

Alle har adgang til den fælles kasse uden at skulle gøre regnskab for, hvad de skal bruge pengene til. Men det er helt forbløffende, hvor lidt der går til privat forbrug.Og det siger en hel del om, med hvilken alvor og idealisme disse unge er gået ind for ideen om at hjælpe andre unge.

Endnu et bette nøk i køkkenhaven. Torben og Dorthe arbejder koncentreret - og sammen

Ukrudtsmarken er ved at blive til en frodig køkkenhave, men der er stadig nok at gøre. Fra venstre: Bo, Hanne, Freddy og Jytte

